

XXI.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Hærens Ordning.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 21de Februar 1876.)

Nærværende Betænkning er væsentligt Gjen- tagelse af den ifjor om samme Emne afgivne Be- tænkning med forskellige Tillempler til Forsla- get iaar.

Med Hensyn til det foreliggende Lovforslag har der ligesaa lidt iaar som i de foregaaende Aar kunnet tilveiebringes Enighed i Udvalget. Da Menigheden ikke alene har dreiet sig om Enkelt- heber ved Forslaget, men ogsaa og navnlig om selve de Grundsætninger, som man ønskede gjort gjældende ved Ordningen af vor hele Forsvars- væsen, saa har man anset det rigtigt forud for Behandlingen af de egentlige Organisationslove at foranledige en Forhandling om Forsvarsplanen i Almindelighed. Hertil har der ved de forelagte Lov- forslag om forskellige Befæstningsanlæg m. m. frem- budt sig en gunstig Leilighed, ligesom det vil erkjendes, at de forskellige Lovforslag vedrørende Forsvars- væsenet staa i en saa nær indbyrdes Berøring, at de naturlig foranledige en samlet Overveelse af samtlige de Hensyn, som herved maa gjøre sig gjældende. Med Hensyn til den Opgave, som man mener, at Hæren bør have som Led af Forsvars- væsenet, skal Flertallet (Bajer, Berg, Bernsten, Bojzen, Clausager, Holm, Holstein-Ledreborg, N. Jensen, Skanderborg Amts 2den Valgfreds) i Almin- delighed henvise til, hvad derom er udtalt i Betæn- ningen over Befæstningslovforslagene ifjor og i Aar. Ved Forsvarslovene af 1867 blev der givet Hæren en saa stor Overvægt overfor Søværnet, som man ikke kan finde stemmende med Landets naturlige Forhold, hvis Karakter væsentlig bestemmes ved de mange Belter, Fjorde og Sund. Naar man derfor nu maa tilraade at lægge en forholdsvis større Vægt end hidtil paa Søværnet, saa vil deraf med saa meget større Nødvendighed følge, at man ikke

kan tilraade nogen yderligere Udvidelse af Hæren, og man tør heller ikke overfor de i andre Retninger stillede Fordringer fastholde det foreløbige Forslag, som man for tre Aar siden gjorde med Hensyn til Liniebataillonernes Antal. Ved den Betragtning af Forsvarets Opgave, som i ovennævnte Betæn- ninger findes fremstillet, ledes Flertallet meget mere til en noget anden Fordeling af det værne- pligtige Mandskab.

Medens man nemlig ikke kan Andet end er- kjende Sandsynligheden af, at det egentlige virk- somme Forsvar maa søges koncentreret paa en enkelt Landsdel, saa maa man saa meget mere fastholde Usikkerheden af, at der i den øv- rige Del af Landet haves tilstrækkelige For- svarsmidler til at kunne afvise saadanne mindre Angreb, der ikke ligesom tilligge en Besættelse af de paagjældende Landsdele. Man ledes derved til at foreslaa Hæren inddelt efter det mobile og efter det lokale Forsvar i en egentlig Felthær og et Landeværn, hvilket sidste man da maatte ønske noget stærkere organiseret end de nuværende Forstærknings- afdelinger. Felthæren skulde herefter bestaa af de nuværende 21 Liniebatailloner, og Landeværnet skulde, ligeledes med 21 Batailloner, træde istæd- detfor de nuværende 10 Reservebatailloner og 11 Forstærkningsbatailloner.

Denne Hovedinddeling, der stemmer overens med Forsvarskommissionens Forslag i 1866, vil foranledige en Række af Ændringer, der saaledes staa i mere eller mindre uadskillelig indbyrdes Forbindelse.

Forsvørigt fastholder Flertallet de Grundsæt- ninger, der vare stillede i Epidsen for Betænkning- en af 1873, til hvilken det i de fleste væsentlige Punkter kan henholde sig. Navnlig maa man fremdeles fastholde, at en ny Hæverordning ikke maa